
Fra: QuestBack <noreply@questback.com>
Sendt: 1. august 2018 09:01
Til: KD-RETHOS
Emne: Respons på Høring RETHOS fase1

- Høringssvaret kommer fra
  - Kommune
- Navn på avsender av høringen (hvilket universitet/høyskole, kommune, statlig etat, brukerorganisasjon osv.)
  - Barneverntjenesten i Stavanger kommune
- Hvilke retningslinjer vil du gi innspill på? (her velger du alle de retningslinjene du vil gi innspill på. Det må velges minst en.)
  - Barnevernspedagogutdanningen
  - Sosionomutdanningen
- Barnevernspedagogutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Barneverntjenesten har behov for sosialarbeidere som har et bredere og tydeligere barneperspektiv både knyttet til rammene for sosialt arbeid, kunnskap om sosiale problemer og arbeid med sosiale problemer enn den nasjonale retningslinjen legger opp. Barneverntjenesten har forventninger om at utdanningsstedene tar opp i seg de faglige hovedtrendene som har preget praksisfeltet sitt arbeid de senere år. God praksisutøvelse for familiene som er i kontakt med barneverntjenesten vil i første rekke handle om et likeverdig, respektfylt og innlevende samarbeid mellom sosialarbeideren og de barna og foreldrene om er i kontakt med tjenesten. I retningslinjen er det lite vekt på kunnskap om og ferdigheter i å samarbeide med barn og foreldre. Forslaget viderefører i stor grad ideen om at det er mer tradisjonell fagkunnskap utdanningene skal løfte fram. Vi mener svaret er et annet. Det vises til nærmere utdyping under pkt 4.

- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Det fagutviklingsarbeidet vår tjeneste har inngått i de senere år og samarbeid med både barn og unge som har tiltak fra vår tjeneste og voksne erfaringsformidlere gir oss et klart bilde av at de kvaliteter «brukerne» av våre tjenester ønsker vektlagt er de samme som vi etterlyser sterkere fokus på i utdanningene. Disse behovene er godt beskrevet gjennom anbefalingene i Mitt Liv.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - 6
- Begrunn svaret
  - Det er ønskelig at barnevernsutdanningene gir et relativt likeverdig tilbud. Forskjellene i dag er for store. Retningslinjene er relativt detaljerte og kunne med fordel blitt samlet i tema. Det er underlig at det er kun den samiske minoritet som nevnes i forhold til minoritetene i Norge. Selv om en urbefolkning er i en særskilt stilling burde det vært mer fokus på kunnskap om og møte med minoriteter generelt for en utdanning som skal være landsdekkende.
- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
  - Under spørsmål 1 har vi framhevet behov for samarbeidskompetanse spesielt knyttet til samarbeid med barn og foreldre. Kunnskap om og en holdning til at barn og foreldres erfaringskompetanse er en viktig og likeverdig del av kunnskapsgrunnlaget er avgjørende for god praksis. Disse spørsmålene henger tett sammen. Mer enn 150 barnevernstjenester har de siste to år deltatt i fagutviklingsarbeidet «Mitt Liv» sine ledernetverk, rundt i hele landet. Vi vil derfor med utgangspunkt i erfaringene fra dette prosjektet framheve følgende utdypingspunkter:

a. Barnesyn og verdiforankring mangler Vi ser ikke at forslaget til retningslinjer for ny barnevernutdanning har inkludert den helt grunnleggende tilbakemeldingen fra barn og foreldre til barnevernet, om at profesjonalitet må ta utgangspunkt i at hver yrkesutøver har et barnesyn som ser på barn som kompetente og handlende subjekter i eget liv. Samtidig må yrkesutøvere ha et foreldresyn som ser på foreldre som mennesker med mye kunnskap om livet sitt og at erfaringene deres kan prege det de sier og gjør. Hver yrkesutøver må også ha en verdiforankring i møte med barn og foreldre, som styrer samhandlingen med de som skal motta hjelpen.

b. Utvidet kunnskapsgrunnlag mangler Vi ser heller ikke at forslaget har tatt opp i seg et utvidet kunnskapsgrunnlag, der kunnskap fra barn og foreldre har en sentral plass. I stedet videreføres opplæring til en teoretisk basert «ekspertrolle» - der barn og foreldres kunnskap ikke er nevnt som grunnleggende for kunnskapen utdanningen skal bygge på.

c. Samarbeid med barn og foreldre som grunnleggende ferdighet, mangler I den grad det å samarbeide med barn og foreldre (brukere), er dette i retningslinjene beskrevet som en slags «teknikk», som å kunne «anvende relasjoner for medvirkning» eller «anvende kompetanse til å veilede barn». Formuleringene kan indikere at barnevernsarbeideren ses i en maktutøverrolle i stedet for en likeverdig samarbeidsrolle. Gjennom deltakelse i fagutviklingsprosjektet Mitt Liv har vi samlet oss om følgende definisjon på det å samarbeide med barn og foreldre, og vi ønsker at dette inkluderes i retningslinjene for utdanningen:

1. Sikre barnet får nok og nyttig informasjon
2. Sikre at barnet får beskrive trygt sine erfaringer og ønsker
3. Sikre at barnet får være med å bestemme
4. Sikre at barnet får være med å dokumentere
5. Sikre at barnet får gi tilbakemelding

- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?
  - Ja
- Begrunn svaret
  - Innenfor rammen av en treårig utdanning er den det. Det bør vurderes virkemidler for å sikre gode praksisplasser. Spesielt viktig er praksis i kommunalt barnevern.

- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - 3
- Begrunn svaret
  - Med fornuftig tematisering, prioritering og en klargjøring av hva som ligger i å ha kunnskap om, hva som ligger i å ha kjennskap til og hva som ligger i å kunne anvende vil det la seg gjennomføre.
Diskusjonen om en utvidelse og omlegging av barnevernsutdanningen er et mye mer omfattende spørsmål enn det denne høringen tillater.
- Er det andre høringsinnspill?
  - I forslag til retningslinje under krav til studiets oppbygging vises det kun til at læringsarenaene skal utfylle hverandre uten å spesifisere hvilke læringsarenaer det vises til. Ferdighetstrening og prosessuell simuleringstrening er ikke med i forslaget og det er en stor mangel. Det anbefales å se til forslaget til retningslinje for sosionomutdanning på dette området. Ferdighetstrening må være obligatorisk i en barnevernsutdanning. Retningslinjen bør også være tydelig på omfanget av ferdighetstreningen under studiet, dette for å sikre at ferdighetstrening og prosessuell simuleringstrening får den viktige plassen de skal ha. Personlig kompetanse har i større og større grad vist seg å være avgjørende for den ansattes mulighet til å utøve en god praksis over tid. I bunn for god kompetanse ligger innsikt i egne sårbarheter og styrker. En stor del av turn-over blant ferske sosialarbeidere er knyttet til at det blir for tungt for enkelte å håndtere de følelsesmessige belastningene arbeidet i barneverntjenesten innebærer. Grunnutdanningen må ha fokus på å ha læringsarenaer som gjør det mulig for studentene å bli kjent med seg selv. Praksisfeltet vil i framtiden i større grad være opptatt av hvem folk er, og rangere personlig egnethet vesentlig høyere enn hvilken forskningskompetanse studenten kan dokumentere.
- Sosionomutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2

- Begrunn svaret
  - Barneverntjenesten har behov for sosialarbeidere som har et bredere og tydeligere barneperspektiv både knyttet til rammene for sosialt arbeid, kunnskap om sosiale problemer og arbeid med sosiale problemer enn den nasjonale retningslinjen legger opp til i sosionomutdanningen. Sosialt arbeid med voksne vil ofte også omhandle og involvere barn. Barneverntjenesten har forventninger om at utdanningsstedene tar opp i seg de faglige hovedtrendene som preger praksisfeltet sitt arbeid, God praksisutøvelse for familiene som er i kontakt med barneverntjenesten vil i første rekke handle om et likeverdig, respektfylt og innlevende samarbeid mellom sosialarbeideren og de barna og foreldrene om er i kontakt med tjenesten. I retningslinjen er det lite vekt på kunnskap om og ferdigheter i å samarbeide med barn og foreldre.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Det fagutviklingsarbeidet vår tjeneste har inngått i de senere år og samarbeid med både barn og unge som har tiltak fra vår tjeneste og voksne erfaringsformidlere gir oss et klart bilde av at de kvaliteter «brukerne» av våre tjenester ønsker vektlagt er de samme som vi etterlyser sterkere fokus på i utdanningene. Disse behovene er godt beskrevet gjennom anbefalingene i Mitt Liv.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - 4
- Begrunn svaret
  - Meget detaljert og kunne med fordel blitt samlet i tema. Det er også underlig at det er kun det samiske som nevnes i forhold til minoritetene i Norge. Selv om urbefolkningen er i en særskilt stilling

burde det vært mer fokus på kunnskap om og møte med minoriteter generelt.

- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
  - Under spørsmål 1 har vi framhevet behov for samarbeidskompetanse spesielt knyttet til samarbeid med barn og foreldre. Kunnskap om og en holdning til at barn og foreldres erfaringskompetanse er en viktig og likeverdig del av kunnskapsgrunnlaget er avgjørende for god praksis. Disse spørsmålene henger tett sammen. Mer enn 150 barnevernstjenester har de siste to år deltatt i fagutviklingsarbeidet «Mitt Liv» sine ledernetter, rundt i hele landet. Vi vil derfor med utgangspunkt i erfaringene fra dette prosjektet framheve følgende utdypingspunkter:
    - a. Barnesyn og verdiforankring mangler Vi ser ikke at forslaget til retningslinjer har inkludert den helt grunnleggende tilbakemeldingen fra barn og foreldre til barnevernet, om at profesjonalitet må ta utgangspunkt i at hver yrkesutøver har et barnesyn som ser på barn som kompetente og handlende subjekter i eget liv. Samtidig må yrkesutøvere ha et foreldresyn som ser på foreldre som mennesker med mye kunnskap om livet sitt og at erfaringene deres kan prege det de sier og gjør. Hver yrkesutøver må også ha en verdiforankring i møte med barn og foreldre, som styrer samhandlingen med de som skal motta hjelpen.
    - b. Utvidet kunnskapsgrunnlag mangler Vi ser heller ikke at forslaget har tatt opp i seg et utvidet kunnskapsgrunnlag, der kunnskap fra barn og foreldre har en sentral plass. I stedet videreføres opplæring til en teoretisk basert «ekspertrolle» - der barn og foreldres kunnskap ikke er nevnt som grunnleggende for kunnskapen utdanningen skal bygge på.
    - c. Samarbeid med barn og foreldre som grunnleggende ferdighet, mangler I den grad det å samarbeide med barn og foreldre (brukere), er dette i retningslinjene beskrevet som en slags «teknikk», som å kunne «anvende relasjoner for medvirkning» eller «anvende kompetanse til å veilede barn». Formuleringene kan indikere at barnevernsarbeideren ses i en maktutøverrolle i stedet for en likeverdig samarbeidsrolle. Gjennom deltakelse i fagutviklingsprosjektet Mitt Liv har vi samlet oss om følgende

definisjon på det å samarbeide med barn og foreldre, og vi ønsker at dette inkluderes i retningslinjene for utdanningen: 1. Sikre barnet får nok og nyttig informasjon 2. Sikre at barnet får beskrive trygt sine erfaringer og ønsker 3. Sikre at barnet får være med å bestemme 4. Sikre at barnet får være med å dokumentere 5. Sikre at barnet får gi tilbakemelding

- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?
  - Nei
- Begrunn svaret
  - Retningslinjen er utydelig knyttet til praksisplass for studentene når det står «når det er mulig bør studenten få erfaring fra to ulike praksisfelt og forvaltningserfaring bør være en del av praksisstudiene». På bakgrunn av den lite forpliktende retningslinjen vil det bli store ulikheter mellom utdanningsstedene, hvor noen vil si det ikke er mulig å gjennomføre praksisstudier med to praksisplasser og at studenten bør få forvaltningserfaring vil også kunne skyves til side av utdanningsstedene. For nyutdannede kan dette medføre at de med bredere praksiserfaring blir foretrukket ved ansettelse.
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - 3
- Begrunn svaret
  - Med fornuftig tematisering, prioritering og en klargjøring av hva som ligger i å ha kunnskap om, hva som ligger i å ha kjennskap til og hva som ligger i å kunne anvende vil det la seg gjennomføre. Diskusjonen om en utvidelse og omlegging av grunnutdanningen er et mye mer omfattende spørsmål enn det denne høringen tillater.
- Er ferdighetstreningen i utdanningen tilstrekkelig vektlagt? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'absolutt ikke tilstrekkelig' og '5' betyr i 'absolutt tilstrekkelig'
  - 4
- Begrunn svaret
  - Det er meget bra at ferdighetstrening er vektlagt ved at studentene skal få trene på praktiske ferdigheter og mulighet til å utfordres på og

arbeid med egne holdninger. Ferdighetstrening må være obligatorisk. Retningslinjen bør også vært mer tydelig på omfanget av ferdighetstreningen under studiet, dette for å sikre at ferdighetstrening og prosessuell simuleringstrening får den viktige plassen de må ha. Personlig kompetanse har i større og større grad vist seg å være avgjørende for den ansattes mulighet til å utøve en god praksis over tid. I bunn for god kompetanse ligger innsikt i egne sårbarheter og styrker. En stor del av turn-over blant ferske sosialarbeidere er knyttet til at det blir for tungt for enkelte å håndtere de følelsesmessige belastningene arbeidet i barneverntjenesten innebærer. Grunnutdanningen må ha fokus på å ha læringsarenaer som gjør det mulig for studentene å bli kjent med seg selv. Praksisfeltet vil i framtiden i større grad være opptatt av hvem folk er, og rangere personlig egnethet vestlig høyere enn hvilken forskningskompetanse studenten kan dokumentere.

- Er det andre høringsinnspill?
  - Sosionomutdanningen favner bredt og det er grunn til å stille spørsmål om det blir for stor faglig spredning i studiet. Barnevernfaget har hatt en rivende utvikling de siste årene og kravet til kompetanse hos de ansatte i barneverntjenesten har økt tilsvarende. Arbeidet i tjenesten krever mestring av en rekke kunnskaps- og fagområder, som fordrer god bredde- og dybdekunnskap, ferdigheter, evner og holdninger. Et studie som skal kvalifiserer til å arbeide i barneverntjenesten må ha sitt hovedfokus på det barnevernfaglige. Etter vår oppfatning går likevel diskusjonen om velferdsutdanningenes framtid utover rammene for denne høringen.

Gi tilbakemelding